

Ποικίλες Χρήσεις του Βίντεο

στη Μουσική Εκπαιδευτική
Διαδικασία

Πέτρος Σολωμού

Καλή πρακτική ή ... αναγκαιότητα;

- Η χρήση του βίντεο κυριαρχεί στη ζωή των ανθρώπων κάθε ηλικίας (CISCO, 2012)
- 92% των ατόμων της «Generation Y» («millennials» = ηλικίες 25-40) προτιμούν να παρακολουθούν ψηφιακά βίντεο (αντί για τηλεοπτικά)
- 65% των ατόμων της «Generation Z» («Gen Zers» = ηλικίες 6-24) ασχολούνται καθημερινά με το Instagram και 62% με το YouTube
- 7 στους 10 Gen Zers παρακολουθούν πάνω από 3 ώρες βίντεο στο κινητό τους κάθε μέρα!
- Πολλές ιστοσελίδες διαμοιρασμού βίντεο (youtube, vimeo, tiktok, teachertube...)
- Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση

Το βίντεο «όταν είναι κατάλληλα σχεδιασμένο και ανταποκρίνεται στις ανάγκες του εκπαιδευτικού υλικού, μπορεί να ενεργοποιήσει μια σειρά από μηχανισμούς μάθησης και να αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο» για την εκπαίδευση, ευχάριστο, εύχρηστο και ελκυστικό. Ο συνδυασμός εικόνας και ήχου ζωντανεύει τον λόγο, προσελκύει το ενδιαφέρον των μαθητών, βοηθάει σε διάφορες δραστηριότητες ανάπτυξης δεξιοτήτων, επιτρέπει την ανάκληση και την ανατροφοδότηση προηγούμενων εμπειριών και γνώσεων και δίνει τη δυνατότητα να δραματοποιεί ιστορίες μέσα από κατάλληλα σχεδιασμένους διαλόγους (Λιονταράκης 1998)

Βίντεο = εικόνα + ήχος + κείμενο (+ μουσικό κείμενο + συναίσθημα + ...)

Το μέσον δεν είναι το μήνυμα!

Το μήνυμα είναι το μήνυμα, και η ποιότητά του δεν καθορίζεται από την τεχνολογία μετάδοσής του, αλλά από το περιεχόμενό του.

Το βίντεο πριν χρησιμοποιηθεί στην εκπαιδευτική διαδικασία, πρέπει να αξιολογηθεί από τον εκπαιδευτικό για να καταφανεί εάν πληροί κάποιες προδιαγραφές ως προς:

- (α) το τεχνικό μέρος
- (β) την παιδαγωγική καταλληλότητα και χρησιμότητα

(α) Τεχνικές Προδιαγραφές

- σύνδεση λέξεων - εικόνας (συνεργεία λέξης - εικόνας, αποφυγή επανάληψης κ.λπ.)
- τεχνικά στοιχεία (συγχρονισμός ήχου - βίντεο, ποιότητα ήχου, εικόνας, γραφικών, αισθητική χρωμάτων κ.λπ.)
- οπτικοακουστική γλώσσα (είδος πλάνων, συμφωνία μουσικής - πλοκής, ελκυστικότητα χαρακτήρων κ.λπ.)
- Δομή (εισαγωγή - παρουσίαση - ανακεφαλαίωση)

(β) Παιδαγωγική Καταλληλότητα

- Περιεχόμενο (συνοχή, διατήρηση προσοχής, παραδείγματα, ενδιαφέρουσα θεματολογία κ.λπ.)
- ύφος/γλώσσα (αυθεντικότητα, αμεσότητα, μικρές προτάσεις, γλώσσα ανάλογη του αναπτυξιακού επιπέδου των μαθητών κ.λπ.)
- αλληλεπιδραστικές τεχνικές πλοήγησης (ενσωμάτωση διαφόρων κουίζ, οικοδομικό περιεχόμενο (scaffolding),
- συνεπακόλουθες δραστηριότητες αξιολόγησης, με κλειστού και ανοικτού τύπου ασκήσεις, και παροχή αντίστοιχης ανατροφοδότησης (Clark&Mayer, 2011, Koumi, 2006)
- δυνατότητες επικοινωνίας μεταξύ διδασκόμενου και διδάσκοντα και μεταξύ διδασκόμενου και διδασκόμενου (Goularte et al., 2004)

Προέλευση του βίντεο

- (α) Έτοιμο από το διαδίκτυο ή αλλού
- (β) Δημιουργημένο ή τροποποιημένο από τον εκπαιδευτικό
- (γ) Δημιουργημένο ή τροποποιημένο από τον μαθητή

(α) Έτοιμο οπτικοακουστικό υλικό από το διαδίκτυο ή αλλού

- Youtube:

<https://www.youtube.com/c/SarahJefferyMusic>

<https://www.youtube.com/watch?v=M0Jc4sP0BEE>

<https://www.youtube.com/watch?v=jHIXn7LfmYM>

- Vimeo

- Teachertube

- ...

(β) Δημιουργία οπτικοακουστικού υλικού από τον εκπαιδευτικό

Αναγκαία προγράμματα - συνδυαστική (κυρίως) χρήση:

(α) ένα Πρόγραμμα Μουσικής Σημειογραφίας (*Music Notation Program*, π.χ. Musescore, Finale, Sibelius)

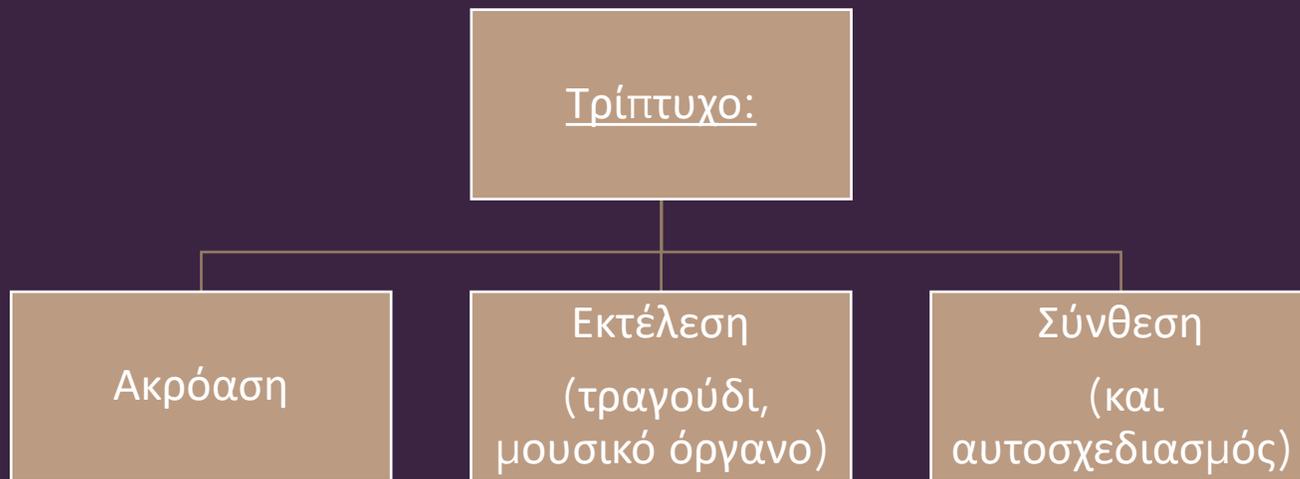
(β) ένα Πρόγραμμα Ηχογράφησης και Επεξεργασίας Ήχου (*Digital Audio Interface*, π.χ. Audacity, Cubase, Protools, GarageBand)

(γ) ένα Πρόγραμμα Οπτικογράφησης της Οθόνης του Υπολογιστή (*Screen Recorder Software*, π.χ. OBS Studio, QuickTime, NCH Debut)

(δ) ένα Πρόγραμμα Επεξεργασίας Βίντεο (*Video Editor*, π.χ. Movavi, Filmora, NCH VideoPad, Final Cut Pro, Moviemaker)

Δημιουργία βίντεο για χρήση σε διάφορα στάδια του μαθήματος

Εκτέλεση

- Δημιουργία «οδηγών» (video tutorials) για εκτέλεση κομματιών σε μουσικά όργανα, με ταυτόχρονη προβολή δακτυλισμών και («κινούμενης») παρτιτούρας (δημιουργία youtube channel μουσικής του σχολείου: https://www.youtube.com/channel/UCrgjCYC5hPQhM_yJHYUZqhg)

- Ενορχήστρωση με κινούμενη παρτιτούρα

- Δημιουργία compilation

Ακρόαση

Δημιουργία βίντεο για χάρτες ακρόασης π.χ.

- επιλογή σκηνών - μείωση διάρκειας του αρχικού βίντεο

- υποτιτλισμός ξενόγλωσσου βίντεο

- δημιουργία compilation

- προσθήκη παρτιτούρας σε ηχητικό αρχείο

(γ) Δημιουργία οπτικοακουστικού υλικού από τον μαθητή Σύνθεση (και Αυτοσχεδιασμός)

Δημιουργικές εργασίες μαθητών με τη χρήση προγραμμάτων εικόνας και ήχου π.χ.:

- προσθήκη δικής τους μουσικής/ηχοτοπίου σε μια σκηνή από τον κινηματογράφο

- δημιουργία διαφήμισης

Χορωδία - Ορχήστρα

- Χιούμορ και ενεργοποίηση

- Προβολή χορωδιών-«προτύπων»

- Λειτουργία του φωνητικού οργάνου

- Κινούμενες παρτιτούρες

- Βίντεο με το τελικό αποτέλεσμα και παρουσίασή του στους ενδοτμηματικούς εορτασμούς

MusEdEx

Απριλίου 2021

Δημοτικό Θέατρο Λευκωσίας

Διαγωνισμοί

- MusEdEx
- Κάν' το ν' ακουστεί
- ...

«Το μέσον για το μέσον»

- Η πολυμορφικότητα της εκπαίδευσης απορρίπτει την αρχή «το μέσον για το μέσον» και προκρίνει το μέσον ως εργαλείο μετάδοσης και επεξεργασίας της γνώσης (Λιονταράκης, 1999)
- Το βίντεο ως παιδαγωγικό βοήθημα είναι ένα πολύ χρήσιμο, σύγχρονο, ευχάριστο και φιλικό προς του μαθητές εργαλείο που μπορεί (εφόσον χρησιμοποιηθεί σωστά και με μέτρο) να συμβάλει με ποικίλους δημιουργικούς τρόπους στην εκπαιδευτική διαδικασία
- Σίγουρα υπάρχουν κάποιες δυσκολίες, όπως η περιορισμένη λειτουργικότητα κάποιων δωρεάν προγραμμάτων επεξεργασίας video και ήχου, ή κάποια ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων συγκεκριμένου οπτικοακουστικού υλικού κ.λπ. όμως υπάρχει ο τρόπος το βίντεο να χρησιμοποιηθεί προς όφελος του μαθητή και της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

